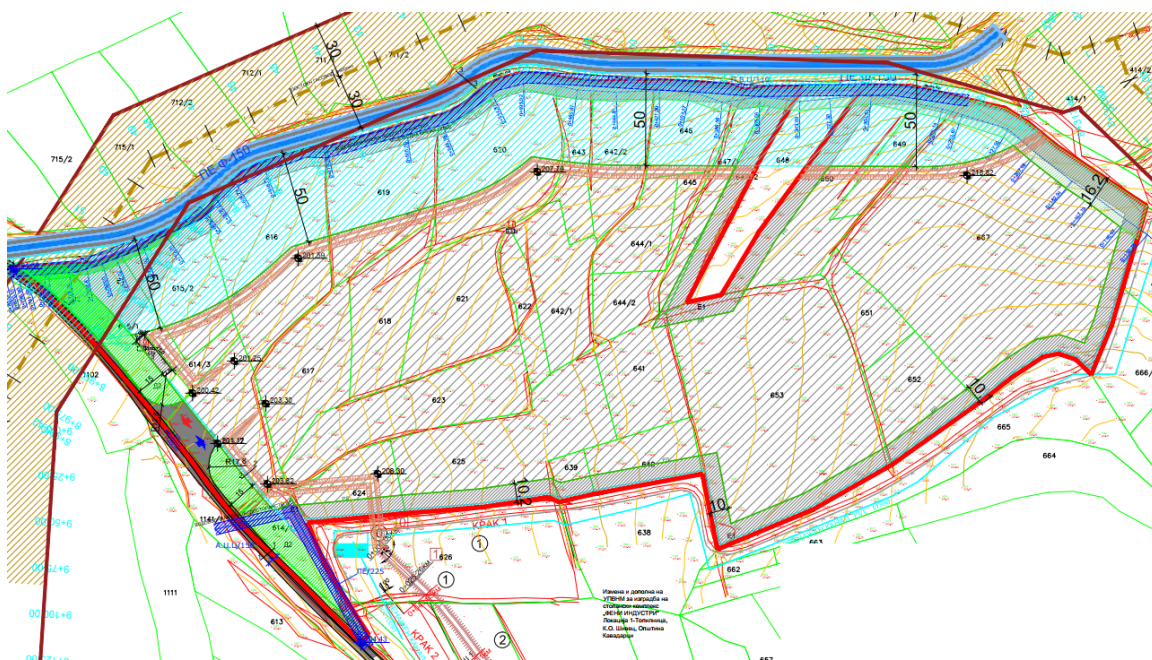

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА

**ДРЖАВНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА
ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА НЕКОМПАТИБИЛНА
ИНФРАСТРУКТУРА - ЕЗ (ДЕПОНИЈА ЗА НЕОПАСЕН
ОТПАД - ТРОСКА), КО ШИВЕЦ, ОПШТИНА КАВАДАРЦИ**

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Јануари, 2023 година

www.enviroresources.com.mk

Лондонска бр.19 ТЦ - Тафталиџе/с3 лок 1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Љупчо Аврамовски, дипл. економист,

Кети Андонова, м-р. по менаџмент на човечки ресурси.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 12-4226/3 од 21.06.2022 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

www.enviroresources.com.mk

Лондонска бр.19 ТЦ - Тафталиџе/с3 лок 1 и 2, Скопје
тел/фак: 26138-360

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена врз животната средина за ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

РЕШЕНИЕ

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 23 став (3), член 72 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина на („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22) и се стекна со правото да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4226/3
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Стојановски Душан Емил роден на 01.03.1975 година во Скопје, дипломирал на ден 13.09.2007 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 26.12.2012 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина**, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4349/2
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Аврамовски Методија Љупчо роден на 01.03.1953 година во Скопје, дипломирал на ден 22.06.1977 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Економски факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 30.12.2010 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина**, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

Број: 0805-50/155020220120439

Датум и време: 30.11.2022 г. 16:46:01

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна Македонија
Датум и час на потпишување: 30.11.2022 во 16:46:16
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA G2
Сертификатот е валиден до: 07.11.2024
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

СОПСТВЕНИЦИ	
Име и презиме/Назив:	ЉУПЧО АВРАМОВСКИ
Адреса:	ВАСИЛ ЃОРГОВ бр.20-1/40 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Ограничувања:	*
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	contact@enviroresources.com.mk

Напомена:

Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Содржина:

	Вовед	11
1.	Цели на Планскиот документ	14
1.1	Цели на заштита на животната средина	17
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	19
1.3	Употребена методологија	19
1.4	Законодавна рамка	21
1.5	Институционална рамка	23
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	24
1.7	Резиме	25
2.	Преглед на планскиот документ	26
2.1	Основи на Планскиот документ	26
2.2	Плански опфат	26
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	26
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	27
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	28
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	29
4.1	Карактеристики на просторот	29
4.1.1	Сообраќајна поврзаност	29
4.1.2	Релефни услови, наклон и експозиција на теренот	29
4.1.3	Геолошки карактеристики	30
4.1.4	Хидролошки карактеристики	30
4.1.5	Стопанство	30
4.1.6	Климатски и микроклиматски карактеристики	31
4.1.7	Користење и заштита на земјоделско земјиште	32
4.1.8	Енергетски извори и енергетска структура	32
4.1.9	Население	33
4.1.10	Природно наследство	33
4.1.11	Културно-историско наследство	33
4.1.12	Индустија	34
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	35
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	37
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	39
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	40
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	42
8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање	

	на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	48
9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	58
10.	Нетехничко резиме	60
11.	Прилози	66
	Додаток	68
	Користена литература	71

Вовед

Стратегијата за управување со отпад ја одразува националната политика во доменот на управување со отпадот и претставува основа за подготвување и за спроведување на интегриран систем за управување со отпадот, кој ќе биде ефективен во однос на трошоците.

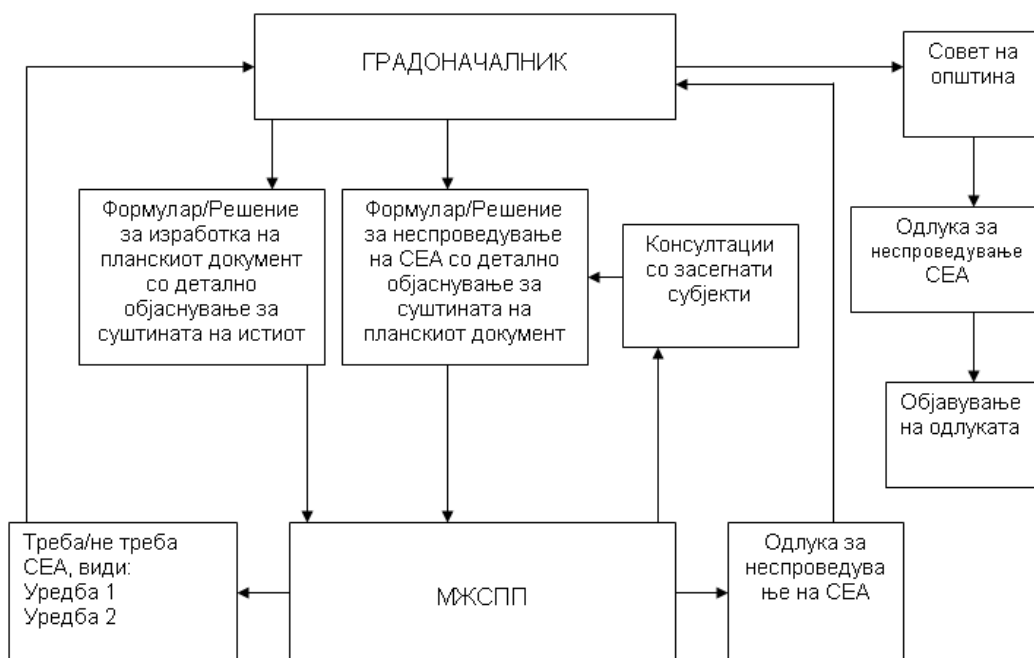
Со стратегијата за управување со отпад ги утврдува релевантните мерки:

- Со првенствена намера да се надмине неприфатливата состојба на животната средина во контекст на последиците од несоодветното управување со отпадот врз воздухот, водата, почвата и врз природната средина, како и врз здравјето на населението;
- Со понатамошна намера да се постигне целосна контрола над создадените текови на отпад, да се намалат количествата на отпад и потенцијалот на опасност на истиот, да се постигне оптимално искористување на отпадот како материјал/енергија и отстранување на отпадот со оптимален и современ систем на нови инфраструктурни капацитети и
- Со крајна намера да се воведат технологии за почисто производство и одржливо управување со природните ресурси и со отпадот, како и да се намалат емисиите на стакленички гасови што ги создава отпадот.

Отпадот истовремено поседува еколошка и економска компонента. Отпадот не е само генератор на последици врз животната средина, туку може да се обновува и повторно да се искористува. Сите фази на обнова на фракциите на отпадот, кои што се употребливи за производство на нови производи или на енергија, овозможуваат зачувување на необновливите природни ресурси. Но, суровинскиот материјал добиен од тековите на отпад и наменет за рециклирање како материјал и за производство на енергија треба да го пронајде својот пазар. Во исто време, управувањето со отпадот во сите свои фази на собирање, искористување како материјал и за енергија, претставува потенцијал за нови работни места во услужните и во производните дејности.

Со самото реализирање на оваа планска задача во делот на извештајот на Стратегиската оцена на животна средина се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

**Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на
стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го
подготвува локалната управа (Screening)**

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите. Исто така, цел на Стратегиската оцена е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- подготовка на извештајот за животна средина;

- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

1. Цели на Планскиот документ

Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци се однесува за плански опфат со површина од 10,4 ха.

При изработка на државната урбанистичка планска документација е применет методолошки пристап и постапка согласно:

- Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18),
- Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Согласно определбите на просторниот план на Р. Македонија, реализацијата на ДУПД за изградба на депонија за индустриски инертен и неопасен отпад, КО Шивец во општина Кавадарци ќе овозможи подобрување на функционалноста на производствените активности во локалната економија и согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија треба да биде поставена врз максимална примена на законската регулатива за заштита на животната средина и одржлив локален и национален економски развој.

Локацијата на просторот опфатен со Државната урбанистичка планска документација за некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци, се наоѓа во Општина Кавадарци, во индустриската зона на топилницата на Еуроникел Индустри. Новопредвидената депонија се планира да се лоцира на северозападната страна на постоечкото одлагалиште на топилницата.

Пристапот до парцелата е од западната страна од локален пат кој е поврзан со патниот патен правец Р1103 Неготино - Дреново. Селото Шивец е на оддалеченост на околу 300м од северозападната граница на депонијата, додека селото Возарци е на оддалеченост од околу 2800м од јужно западната граница на опфатот.

Границата на опфатот е дефинирана:

- На север границата започнува со северната граница на КП бр. 615/1, се движи кон североисток по северните граници на КП бр. 615/2, КП бр. 616, КП бр. 619, КП бр. 620, КП бр. 643, КП бр. 642/2, КП бр. 646, КП бр. 647/1, како и по северната граница на КП бр. 647/2 од каде скршнува кон југозапад движејќи се по нејзината источна граница. Оттука се движи по дел од северната граница на КП бр. 653 и повторно се качува кон север минувајќи низ западната и северната граница на КП бр. 650, како и низ северната граница на КП бр. 649 и КП бр. 667.
- На исток границата се движи по источната граница на КП бр. 667.
- На југ минува низ јужните граници на КП бр. 667, КП бр. 652 и КП бр. 653, од каде продолжува северно движејќи се низ дел од западната

граница на КП бр. 653 и повторно продолжува по јужните граници на КП бр. 640, КП бр. 639, КП бр. 625, КП бр. 624, како и источната граница на КП бр. 614/1.

- На запад границата се движи по оската на локалниот патен правец кој води кон селото Шивец.

ДУПД за Некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци, како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој, со создавање услови за планирање на организирани простори, дефинирање на оптимални решенија за организирање на основните функции преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Предложени плански решенија за уредување на просторот се базираат врз основа на: Услови за планирање на просторот за изработка на државна урбанистичка планска документација за изградба на депонија за индустриски инертен и неопасен отпад, КО Шивец, Општина Кавадарци (тех. бр. Y02816 од март 2016 година).

Со самата иницијатива за изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација се врши делумно истражување како и се определуваат активностите и организацијата на просторот. По барање на Еуроникел Индустри ДОО, Министерството за животна средина и просторно планирање, има донесено Решение за услови за планирање на просторот, под број 15 - 2684/2, од 09.05.2016 година. Пред донесувањето на Решението за услови за планирање на просторот, изработени се Услови за планирање на просторот, од страна на Агенцијата за планирање на просторот, со тех. број Y02816, од март 2016 година.

Намената на површините во состав на просторните и урбанистички планови е основен дел на тие планови и не ретко се поистоветува со нив. Тоа поистоветување произлегува од фактот што крајна цел на секој урбанистички план е да се определи начинот на употребата на земјиштето што е предмет на планирање како и системот и начинот на изградба на тоа земјиште. Просторот во опфатот за Депонија за неопасен отпад - троска) е наменет за: Е - Инфраструктура (ЕЗ - Некомпатибилна инфраструктура).

Почитувањето на постојната состојба и насоките за планиран развој во државна урбанистичка планска документација е дефиниран со параметрите од условите за планирање на просторот. Поради формирање на нови градежни парцели во однос на опфатот, имајќи во предвид дека се работи за неизградено земјиште кое до овој момент нема променета имотна структура, има потреба за сопствени парцели и реализација на посебни функционални целини. Тоа е една од главните причини поради која се пристапи кон изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација. Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.

Со изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација треба да се овозможат услови за ваков вид инфраструктурна градба, кој ќе овозможи позитивни ефекти со својата функција врз целото непосредно

окожување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти.

Максимално да се почитуваат условите за заштита на животната средина, при тоа од особена важност е респектирањето на природниот високовреден простор.

Во фаза на изработка на државната урбанистичка планска документација, анализирана е целокупната состојба на објектите од сообраќајната и комуналната инфраструктура во поблиската и подалечната околина на проектниот опфат. Пристапот на предметниот проектен опфат е од локален пат кој го тангира опфатот од западната страна.

По барање на податоци до ЈПК Комуналец - Кавадарци, добиени се информации дека во предметната локација, како и во нејзина близина минуваат инфраструктурни водови. Потврда за ова е и дописот од ЈПК Комуналец - Кавадарци со арх. бр. 09-1352 од 21.07.2021 година.

По барање на податоци до ЈПК Комуналец - Кавадарци, добиени се информации дека во предметната локација, како и во нејзина близина нема постоечки фекално канализациони инсталации. Потврда за ова е и дописот од ЈПК Комуналец - Кавадарци со арх. бр. 09-1352 од 21.07.2021 година.

По барање на податоци до Електродистрибуција ДООЕЛ - Скопје, добиени се информации дека во предметната локација не постојат електроенергетски обекти и инфраструктура. Потврда за ова е и дописот од Електродистрибуција ДООЕЛ - Скопје со арх. бр. 10-55/7-309 од 01.07.2021 година.

По барање на податоци до Македонски Телеком АД - Скопје, добиени се информации дека во предметната локација не постојат телекомуникациски инсталации. Потврда за ова е и дописот од Македонски Телеком АД - Скопје со арх. бр. 36632 од 05.07.2021 година.

Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура, констатира дека во рамките на планскиот опфат се наоѓаат археолошки локалитети: Грамади II - римскодоцноантички период, античка населба и Падини Грамади - населба и некропола од доцноантичкиот период, поради тоа упатуваат до НУ Национален конзерваторски центар - Скопје, како надлежна установа да изврши увид во границите на опфатот на предметниот план и да се произнесе со стручно мислење. Потврда за ова е известувањето од Управата за заштита на културното наследство бр. 17-2532/2 од 09.12.2021 година.

Согласно со податоците добиени од НУ Национален конзерваторски центар - Скопје, арх. бр. 08-17/1 од 10.01.2022 година, во рамките на планскиот опфат извршен е извештај за утврдување на користење на предходно изработени Заштитно Конзерваторски Основи за недвижно културно наследство од 2012 година. Со извештајот констатирано е дека на предметната локација не постојат културни добра и постапката може да продолжи.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);

- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на соларната енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Засадување на појас со соодветни дрвни растенија;
- Зачувување на постојните водни ресурси;
- Насочување на целата канализациона мрежа кон пречистителната станица со што ќе се постигне заштита на почвата и подземните води;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;

⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора;
- Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на бучава;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на културното наследство;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

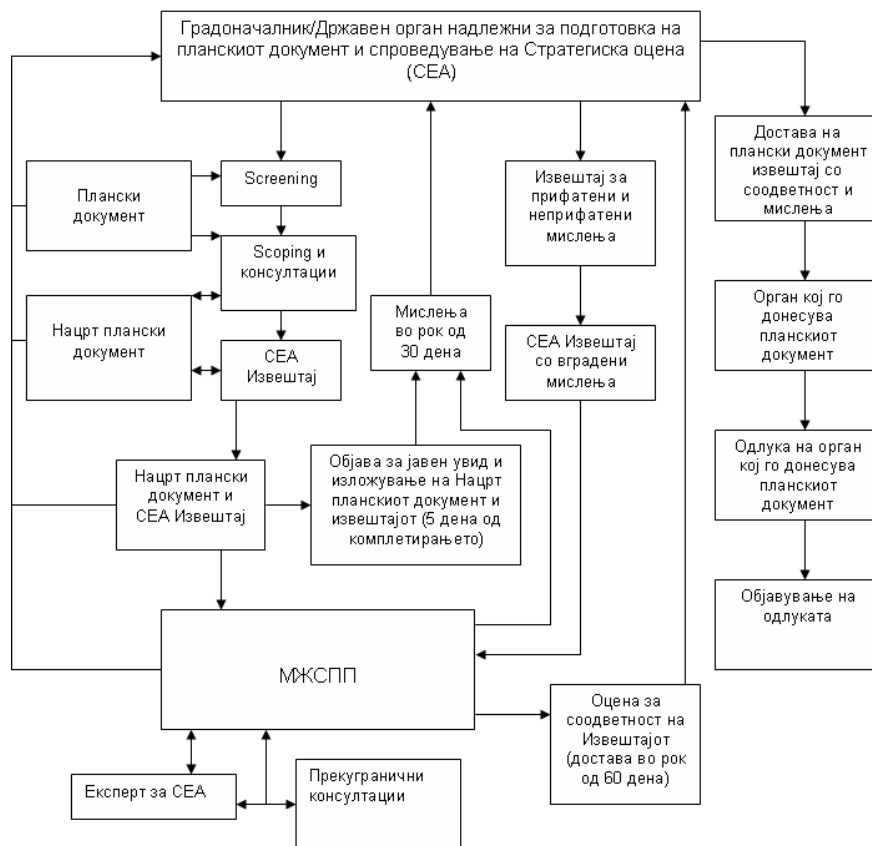
Планскиот опфат е усогласен со:

- Просторен план на РМ, 2004;
- Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;
- Втор национален Еколошки Акционен План на РМ, 2006;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
- Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

1.3 Употребена Методологија

При подготовката на Извештајот за стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

**Спроведување на постапка за оцена на влијанието на
определени стратегии, планови и програми врз
животната средина (СЕА)**

Постапно се превзедоа следните чекори:

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Се оствари средба со изработувачот на планскиот документ и се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот и нивната поставеност;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се направи увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);

- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на негативните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на Извештајот користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Измена и дополна на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци е изработена согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на

формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18 и 42/20).

Управување со отпад

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15, 39/16, 63/16 и 31/20) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Закон за водите

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20).

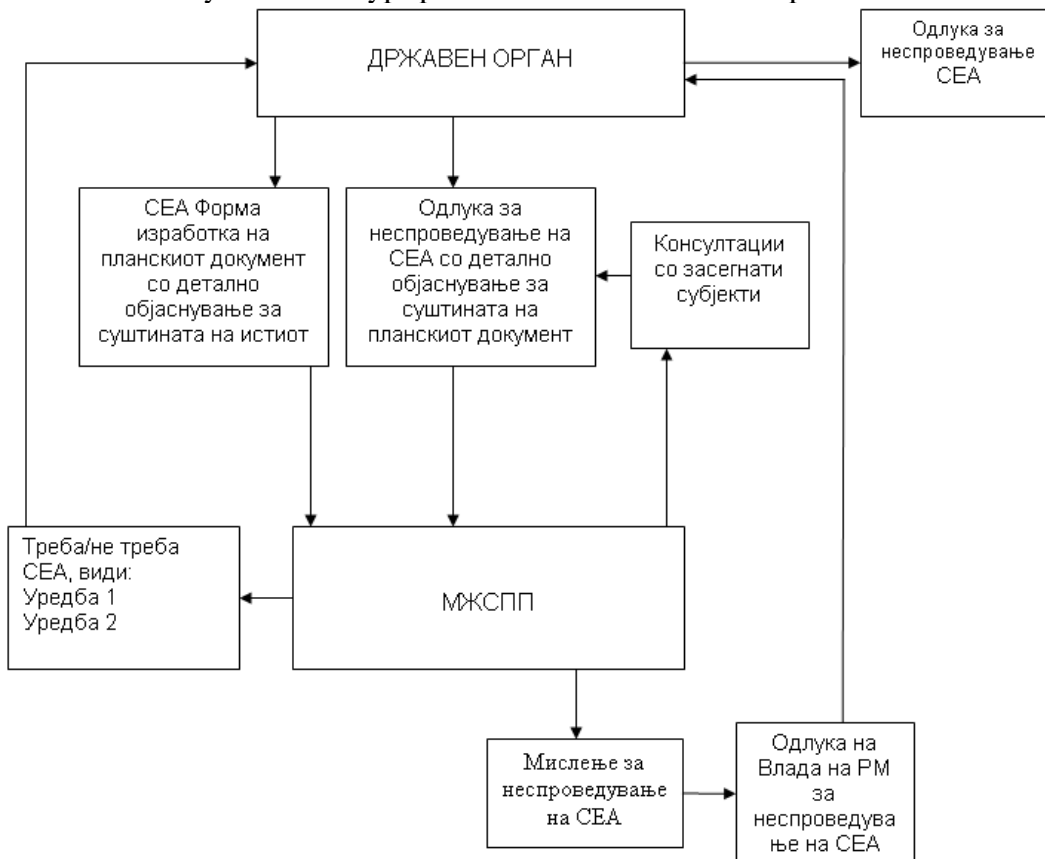
Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за органи на управата ги дефинира одговорностите на Министерството за животна средина и просторно планирање, како што следи:

- Подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- Подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- Воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат - усвојуваат планските документи имаат обврска за:

- Подготовка на извештајот за СОВЖС;
- Објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- Објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;

- Подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- Комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- Мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

Други министерства и државни институции со одредени надлежности на полето на заштита на животната средина се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Републички Завод за здравствена заштита;
- Министерство за здравство;
- Управа за хидрометеоролошки работи;
- Единиците на локална самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесување на законите во областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт, врски и екологија.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативни влијанија напоредно со изработката на планската документација пред да биде прифатлива за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

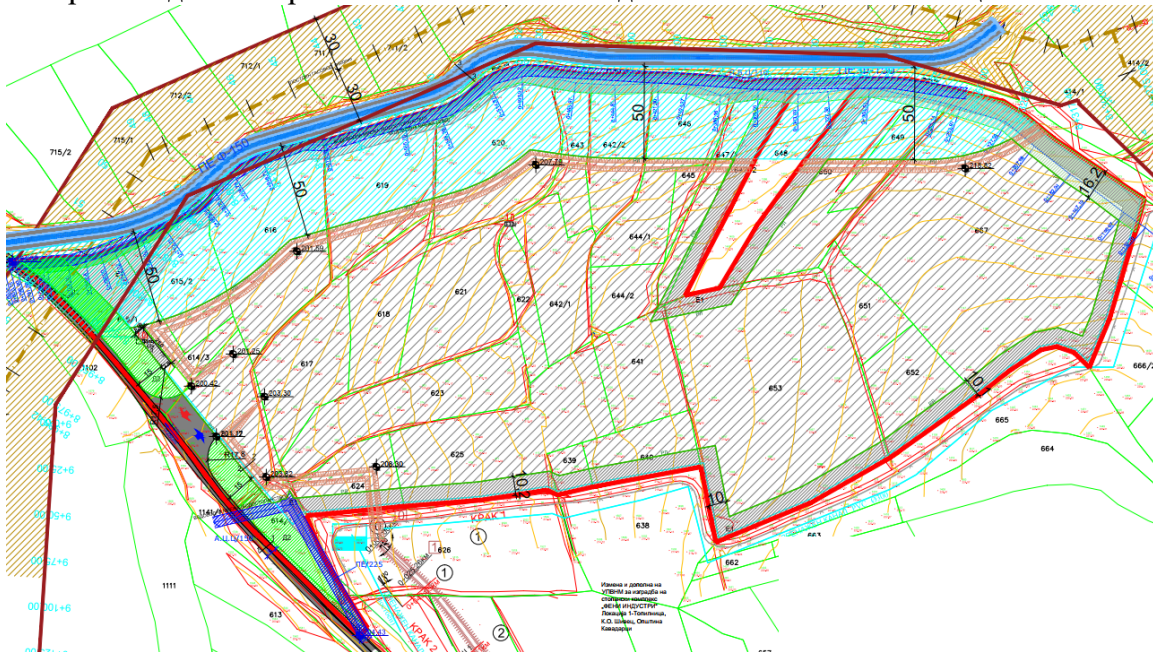
Државна урбанистичка планска документација за некомпатибилна инфраструктура ЕЗ (Депонија за индустриски инертен и неопасен отпад), КО Шивец, Општина Кавадарци се изработува согласно со просторните можности на локацијата, постојната состојба, Условите за планирање на просторот и одредбите од Просторниот план на РМ.

Изготвувањето на документацијата се врши согласно: Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) и Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Локацијата на просторот опфатен со Државната урбанистичка планска документација за некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци, се наоѓа во Општина Кавадарци, во индустриската зона на топилницата на Еуроникел Индустри. Новопредвидената депонија се планира да се лоцира на северозападната страна на постоечкото одлагалиште на топилницата.

Синтезен план ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци

Намена на проектот е изградба на депонија за неопасен отпад - троска. Во градежната парцела бр. 1.01, предвидена е класа на намена Е2-комунална супраструктура (прочистителна станица) со површина од 0,75 ха. Регулационата линија претставува границата на градежните парцели. Линискиот дел од инфраструктурната градба, кој ќе се оформи како коридор, минува низ делови од поголем број на катастарски парцели.

Големината на планскиот опфат изнесува 10,4 ха.

Пристапот до парцелата е од западната страна од локален пат кој е поврзан со патниот патен правец Р1103 Неготино - Дреново. Селото Шивец е на оддалеченост на околу 300м од северозападната граница на депонијата, додека селото Возарци е на оддалеченост од околу 2800м од јужно западната граница на опфатот.

Границата на опфатот е дефинирана:

- На север границата започнува со северната граница на КП бр. 615/1, се движи кон североисток по северните граници на КП бр. 615/2, КП бр. 616, КП бр. 619, КП бр. 620, КП бр. 643, КП бр. 642/2, КП бр. 646, КП бр. 647/1, како и по северната граница на КП бр. 647/2 од каде скршнува кон југозапад движејќи се по нејзината источна граница. Оттука се движи по дел од северната граница на КП бр. 653 и повторно се качува кон север минувајќи низ западната и северната граница на КП бр. 650, како и низ северната граница на КП бр. 649 и КП бр. 667.
- На исток границата се движи по источната граница на КП бр. 667.
- На југ минува низ јужните граници на КП бр. 667, КП бр. 652 и КП бр. 653, од каде продолжува северно движејќи се низ дел од западната граница на КП бр. 653 и повторно продолжува по јужните граници на КП бр. 640, КП бр. 639, КП бр. 625, КП бр. 624, како и источната граница на КП бр. 614/1.
- На запад границата се движи по оската на локалниот патен правец кој води кон селото Шивец.

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Нум. град. парц. во опфат	Површ. на град. парцела м ²	Површина за градба м ²	Бруто развиена површина м ²	Процент на изград. (%)	Коеф. на искорист.	Основна класа на намена	Компат. класи на намена	Катност	Максимална висина на градба (m)
1.0	68523,54	/	/	/	/	Е3 (Д)	/	/	/
1.01	271,94	150	150	55	0,6	Е2 (ПС)	/	П	4,0m

ВКУПНО	68795,48	150
--------	----------	-----

Е.1 – Комунална инфраструктура – 8019,4м²

Е.1 - Сообраќајна инфраструктура – 1162,3м²

Д2 – Заштитно зеленило – 26461,3м²

Вкупно плански опфат – 104438,43м²

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Сообраќајно-техничките елементи во решението се изработени во зависност од потребите за реализација на депонија за неопасен отпад - троска. Пристап до градежната парцела е овозможен од постоен локален пат од западна страна.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани водоводни инсталации.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани канализациони инсталации.

За прифаќање и одведување на атмосферските води изведена е атмосферска канализациона мрежа, а со цевки со дијаметар $\Phi 200-600\text{mm}$. Атмосферските води ќе бидат испуштени во Црна Река.

Поради карактерот на објектот, предвидена е и дренажна инсталација која што има улога да ги прифаќа продорните води од локацијата, каде што таквата вода се собира во прочистителна таложна станица. Станицата за прочистување ја обработува загадената вода и обезвредената вода на ниво на реципиентот Црна Река ја излива во нејзините води. Се предвидува дренажниот канал да се изведе со профил согласно прописите од $\Phi 200-400\text{mm}$, зависно од хидрауличките пресметски и степенот на филтрација на теренот.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани електроенергетски инсталации.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Територијата на општина Кавадарци се простира на подрачјето на средно Повардарие и делот на Црноречието, од браната Тиквеш, до сливот на реката Вардар, па се до висорманината Витачево и зафаќа значителен дел од Тиквешката Котлина.

Местоположба на општина Кавадарци во Република Македонија

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Од општина Кавадарци и Тиквешкиот регион ќе Ве однесат неколку патишта. Од север до Тиквешкиот регион Ве носи магистралниот пат Е-75 Скопје-Гевгелија. Од југ до Кавадарци ќе Ве донесе истиот магистрален пат Скопје-Неготино. Од запад преку регионалниот пат Охрид-Битола-Прилеп, а од исток движејќи се по регионалниот пат Струмица-Демир Капија-Неготино ќе пристигнете до кавадаречката општина.

Најблиски аеродроми се Александар Велики на 90км и Солун, Р. Грција на 150км од Кавадарци.

4.1.2 Релјефни услови, наклон и експозиција на теренот

Територијата на општина Кавадарци како дел од Тиквешката Котлина ја карактеризираат многубројни плочести и брановити заравнини, а се простира и на повисоки места и планински терени кои се дел од планинските масиви кои го оградуваат ова подрачје скоро од сите страни.

Висорамнината Витачево кон долината на Црна Река

На север, североисток и исток се Градечка планина, Конечка планина и Слан Дол кои претставуваат делови од комплексната Серта од југ и југозапад од огранците на Кожуф планина и на запад од просторната езерска зарамнина Витачево.

Најголемите врвови на Серта достигнуваат височина од 1003м и 1152м, на Кожув 1727м, на висоравнината Витачево 900м.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Општина Кавадарци лежи во рамничарскиот дел на Тиквешката котлина и припаѓа на Вардарската зона. Тектонските движења во минатото предизвикале присуство на стенски маси од различна старост. Присуството на Црна Река и нејзиното излевање и плавење на околината условило формирање на алувијални почви во најгорниот слој кои се од прва бонитетна класа погодни за градинарски култури.

4.1.4 Хидролошки карактеристики

Црна река минувајќи низ општина Кавадарци создава можност покрај изградената ХЕЦ Тиквеш во најскоро време да се изгради и ХЕЦ Галиште. Планските масиви Кожуф и Козјак ствараат одлични предуслови за изградба на хидроенергетски објекти. Позначајни реки на територијата на котлината се Црна река, Бошавица, Дошница и Луда Мара која тече низ градот Кавадарци. Сите овие реки припаѓаат на сливното подрачје на реката Вардар. Во рамките на општината постојат и две езера, Тиквешкото езеро како најголема вештачка акумулација во Македонија и Моклишкото мало езеро сместено во месноста Моклиште.

4.1.5 Стопанство

Просторот на општина Кавадарци според микрорељефот диференциран е на следните комплекси: рамничарски, падински, ридски и планински. Климатските карактеристики како и почвените, се погодни за

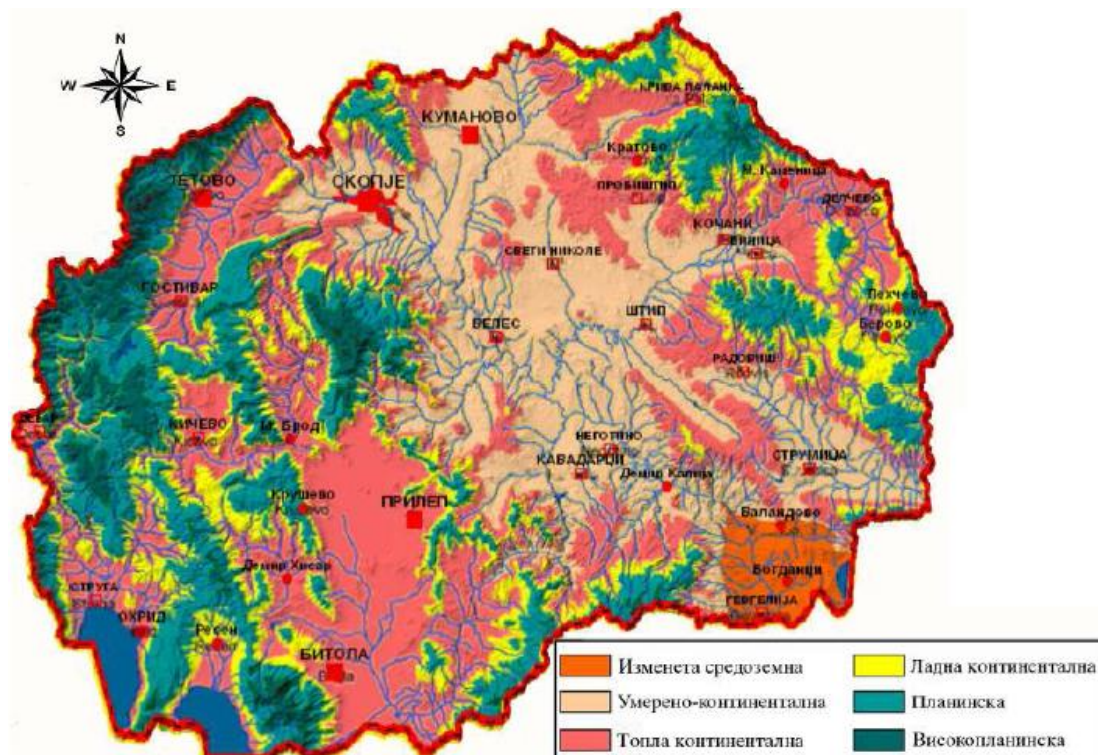
развој на земјоделието. Климатските карактеристики на регионот се карактеризираат со модифицирана континентална клима која што погодува за развој на стопанството, полјоделството и овоштарството.

Концептот на планиран стопански развој се реализира со изработка на просторни и урбанистички планови од регионално и локално ниво кои се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот на стопанските дејности. Површините за сите содржини треба да бидат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштита за земјоделското земјиште и ограничување на трансформацијата на земјиштето во неземјоделско земјиште.

Поволните природно-географски карактеристики условиле лозарството да го има приматот во дејноста земјоделие, а овој лозарско-винарски регион да стане водечки во земјата.

4.1.6 Климатски и микроклиматски карактеристики

Овој предел се карактеризира со своевидна модификација на Медитеранска, планинска и континентална клима која дозволува на овие простори просечната годишна температура да е 13 степени. Од Демиркаписката клисура навлегува влијанието на Медитеранската клима, а од Велешката клисура се чувствува влијанието на Континенталната постудена клима.

Климатски типови во РМ

Просечната годишна температура изнесува 13,3°C, а просечен годишен максимум изнесува 18,8°C, а просечен годишен минимум изнесува 7,4°C и годишна амплитуда од 23°C. Во текот на годината најтопол месец е јули со просечна вредност на температурата од 24,3°C, а најстуден месец е јануари со просечна вредност од 1,3°C.

Просечната годишна количина на врнежи изнесува 458мм, најврнежлив е месец мај со 52,2мм, и ноември со 51,1мм, а најсушен месец е август со 23,9мм и септември со 26,9мм. Просечен број на снежни денови е 25, а мразниот период изнесува 129 дена. Просечно годишно има 18 дена со магла.

Северниот ветар е со честина од 145‰ и северозападниот со честина од 225‰. Најретко дува западниот ветар со честина од 13‰ и југозападниот ветар со 33‰. Просечната годишна брзина на воздушните струења изнесува 0,8 м/сек.

Северниот и јужниот ветер се со мала зачестеност од 27‰, односно 23‰, со просечна годишна брзина од 2,7м/сек, односно 5,4м/сек. Источниот е со зачестеност од 24‰, а западниот со зачестеност од 18‰.

Просечниот број на ведрни денови е 118 дена, облачни 153 и тмурни 94 дена. Просечната годишна влажност на воздухот е 71%.

4.1.7 Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации, кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности, ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено економска рационалност и оправданост.

За оптимално искористување на еколошките и други услови со Просторниот план на Р. Македонија до 2020 година, се предлага да се користи реонизација, според која Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони.

4.1.8 Енергетски извори и енергетска структура

Општина Кавадарци има одлични климатски предуслови да го прати трендот за супституција на скапа со поевтина енергија. Производството на топлинска енергија од соларни колектори за приватни и индустриски капацитети претставува заштеда на енергија што е рамна на изградба на нови производни енергетски капацитети.

4.1.9 Население

Вкупно население во општина Кавадарци и според Пописот одржан во 1994 година и административната поделба од 1996 година изнесува околу 37.189 жители.

Со новата територијална поделба подрачјето на општина Кавадарци ги опфаќа населените места: градот Кавадарци, со приградските населби Ваташа и Глишиќ и 21 селска населба.

4.1.10 Природно наследство

Од областа на заштита на природата (природно наследство и биолошката и пределската разновидност), урбанистичките планови и проекти треба да се усогласат со Просторниот план на Републиката на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Посебно внимание при заштитата на природата, треба да се обрне на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- оптимална заштита на производните природни потенцијали и унапредување на природните богатства;
- зачувување на доминантните карактеристики на постојаната состојба;
- рационална изградба на инфраструктурата;
- концентрација и ограничување на изградбата;
- оптимална изградба на рекреативната инфраструктура;
- правилен избор на соодветна локација.

4.1.11 Културно - историско наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територијата на Република Македонија, оставила значајни траги од вонредни култури, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и индентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегија за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви Експертен елаборат за заштита на недвижното културно наследство од посебно значење.

Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните параметри со утврдено својство споменик на култура, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно со Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

Значаен дел од недвижното културно наследство (околу 45%), се наоѓа во руралните населби и ридско-планинските подрачја, кои се целосно или делумно напуштени, што значително ја усложнува нивната заштита и користење.

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човечката егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје нема евидентирани археолошки локалитети.

4.1.12 Индустија

Развојот и просторната разместеност на индустријата претставува клучен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупното стопанство и модернизација на другите области од стопанскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешното спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на производните индустриски дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминира позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Во областа на индустријата, во периодот по осамостојувањето на земјата, настанаа важни промени во поглед на сопственоста, организираноста на работите и реструктурирањето на производството што се од особено значење за поефикасното стопанисување и зголемување на производството.

Врз основа на сознанијата и определбите на националната стратегија за економски развој на Република Македонија (МАНУ, 1997), како и врз основа на досегашниот развој, а особено концептот на одржлив развој, основните насоки и стратешки определби на долгорочниот развој на индустријата се следните: технолошко реконструктирање, извозна

ориентација на водечките фактори и гранки; пошироко воведување и развој на еколошки-просторно прифатливо индустриско производство со развој на штедливи технологии (во однос на природните ресурси, енергијата и горивото и работната сила) и/или малоотпадни (безотпадни) технологии; зголемување на ефикасноста на производството; почитување на инвестиционите критериуми врз база на континуирано планирање и прифаќање на пазарните критериуми на стопанисување; стратегија на разместеност на индустриските капацитети која ја респектира просторната структура на факторите на разместеноста, рационалниот распоред на материјалните производствени фондови, од аспект на вкупниот простор на Републиката и потребите од комплексен развој на оделни територијални единици; развој на малите претпријатија, заради остварување на концептот на децентрализираниот развој и разместеност на индустријата.

Развојот на индустријата по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети и поголема застапеност меѓу другото и на агроиндустрискиот сектор.

Врз овие основи, во наредниот период, индустриското производство се очекува да биде застапено во сите општини и да остварува растеж кој ќе придонесе за зголемување на вработувањето, подобрување на условите за живеење на граѓаните на поширокиот простор на земјата.

Согласно определбите на Просторниот План на Република Македонија изградбата и функционирањето на преработувачките капацитети треба да бидат поставени врз принципите за заштита на животната средина и истовремено рационално користење на земјиштето.

Индустријата која е водечка стопанска дејност и двигател на развојот на вкупното стопанство има значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на одржлив развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна локација на индустриски гранки засновани на принципите на еколошката заштита.

4.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Воздух

Согласно Директивите на Европската Унија, загадувањето е непосредно или посредно внесување, како резултат на човековите дејствија, на материи, вибрации, топлина или бучава во воздухот, водата или во почвата, кои што можат да бидат штетни по човековото здравје или по

квалитетот на животната средина, од кои што може да произлезе штета по материјалниот имот или кои што ги нарушуваат или влијаат врз природните убавини и другите легитимни начини на користење на животната средина.

Квалитетот на воздухот е еден од поважните чинители на кои треба да се внимава при планирање на просторот заради спречување на деградација на истиот со имплементација на планскиот документ.

Вода

Колку водите во одреден простор може да се сметаат за воден ресурс зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како ресурс ја има многу помалку од присутните води што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

За подмирување на потребите на вода најзначајни се површинските води, бидејќи тие се најраспространети, најблиски се до местата на човековата активност, обезбедуваат живот и развој на екосистемот.

Издашноста на подземните води зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради посебниот квалитет се значајни и може да бидат корисни за покривање на потребите од вода.

Отпад

Комунален отпад претставува секаков вид на отпад што се продуцира од домаќинствата, јавните и економските установи, претпријатија и институциите на една урбана средина. Отпадот што се продуцира од индустријата, земјоделието и рударството, како и патогените остатоци од изумрени животни не спаѓаат во овој вид на отпад.

Во минатото, отпадот што го создавал човекот од задоволувањето на своите животни потреби бил во количини и облик што природата била способна сама да го разгради до облик на изворна материја, со што се воспоставила рамнотежа помеѓу човекот и неговата околина. Меѓутоа, во поново време на интензивен индустриско технолошки развој од една страна и демографската експлозија и преголема густина во населеност од друга, сведоци сме на суперпродукција на цврст отпад во количини и облик кој природата неможе самостојно да го разгради со што се нарушува рамнотежата помеѓу човекот и неговата животна околина. Цврстиот отпад се повеќе ги освојува земјените површини, ја загадува почвата, воздухот и површинските и подземните води.

Растителен и животински свет (флора и фауна)

Најзастапени видови на риба во подрачјето на Тиквешкиот регион се: Крап, Караш, Сом, Црвеноперка, Клен, Скобал, Белвица, Лињак, Мрена и др.

Природните и еколошките услови во регионот пружаат погодности за развој на ловот во природно чисти еколошки подрачја. Во општината постојат седум ловишта: Каменодолско, Сопотско, Шешковско, Страговско, Горниковско, Рожденско, и Бохулско со вкупна површина од 11.900ха. Скоро во сите ловишта обавувањето на ловниот туризам се врши под надзор на ловочувар и со извршена евиденција на отстрел. Во ловиштата од овој крај застапени се сите видови на влакнест и перјаст дивеч, ситен дивеч и дивата свиња.

Во околината на Тиквешкото Езеро на површина од 10600ха постои резерват именуван како строго заштитена зона на природата. На овој простор евидентирани се 131 различни видови птици. За Европската јавност примамливи се крупните грабливи птици кои спаѓаат во светски и европски реткости. Светски реткости, стални жителки на овој простор се: црн мршојадец, царски орел, а додека светската реткост која овде се гнезди е белоноктна ветрушка, а наскоро се претпоставува дека ќе биде и кањата. Во европски реткости се вбројуваат брадестиот мршојадец, белоглавиот мрш, ргасти глувчар и обична ветрушка. Бидејќи општина Кавадарци е на патот на преселбата на птиците, тука се задржуваат и прекрасните лебеди.

Бучава

Проблемот на бучава на ова подрачје досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл).

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Кавадарци и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина за општина Кавадарци.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на индустриски објекти со интензивна емисија на загадувачки материи, употреба на јаглен и нафта како агенс за затоплување, зголемен сообраќај	x
	Голем број на диви депонии кои се палат и го нарушуваат квалитетот на амбиентниот воздух	x
Вода	Користење на цевки од азбестен материјал	x
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
	Градежниот шут не се третира	x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти, постоење на диви депонии	x
	Деградација на почвите	x
Предел	Деградирани предели	x
	Недоволна застапеност на парковско зеленило	x
Население	Појава на миграција	x
	Голема невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашни проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При реализација на Планскиот документ за ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Ограничен развој на општината;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и создавање на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Намалени приходи во општинскиот буџет;
- Отпадните води и понатаму ќе се испуштаат директно во почвата или реципиентите;
- Пораст на миграција;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста од идни потенцијални инвестиции за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на овој план просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Од особено значење за изготвување на Стратегиската оцена, а воедно и стандардна постапка е да се изанализира варијантата, односно опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала во првобитната состојба. Во тој случај се очекува дека фактичката состојба на теренот воопшто нема да се промени, и економската пасивност ќе продолжи.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Состојбата со нарушен квалитет на површинските води (реципиенти) и понатаму ќе продолжи;
- Биодиверзитетот и екосистемите во реципиентите понатаму ќе имаат нарушени животни услови;
- Несоодветно одлагање на отпадот на диви локации;
- Непостоење на интегрирано управување со отпад;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Во случај на реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност;
- Можност за понатамошна преработка на отпадот;
- Обезбедување на нови вработувања;
- Зајакнување на можностите за одржлив економски и социјален развој на регионот;
- Запирање на економската миграција;
- Развој на локалната самоуправа преку плаќање на даноци, комуналии и други давачки;
- Со предвидените содржини ќе овозможи остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти.

Во оваа фаза можно е да се разгледаат само неколку варијанти во поглед на исполнување на целите на Стратегиска оцена на животната средина преку предлог мерките за заштита, намалување или ублажување на

значајните негативни влијанија од реализација на целите на планскиот документ. Затоа се предложени неколку алтернативи на понудените решенија во поглед на:

- искористување на отпадот за понатамошна преработка,
- одржливи технички решенија (најдобри достапни техники).

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Појавите кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци може да се анализираат од негативен и позитивен аспект. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето како и влијанијата врз социо-економските можности во општина Кавадарци.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од генерален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Формирањето на депонијата за одлагање на неопасен отпад ќе влијае врз животната средина на следниот начин:

- Ќе се изврши загуба на земјиште заради зафаќањето на определена површина заради формирање на депонија;
- Ќе се контаминира земјиштето и истото нема да може да се употребува во случај ако истото се измеша со други материјали што се среќаваат при работата на капацитетот;
- Ќе се емитираат штетни материи во воздухот како резултат на работата на градежните машини што ќе го вршат неговото одлагање на депонијата;
- Дополнително, ќе се емитираат фугитивни емисии заради ракувањето со почвен материјал;

- Потенцијално ќе се наруши природната дренажа на теренот доколку формата на депонијата не биде соодветно вклопена во природниот амбиент и не бидат избегнувани поголеми сливови на постојани и/или временски водотеци;
- Ќе се поттикнат ерозивни процеси на подрачјето доколку соодветно не се обработат косините на депонијата;
- Може да дојде до загадување на земјиштето заради евентуално излевање на масти и масла при работата на тешката градежна механизација;
- Ќе се изврши загуба на вегетација на обраснати локации што ќе се искористат за формирање на депонијата за одлагање на троска.

Од друга страна, со правилно проектирање на депонијата може да се подобри сценскиот квалитет на пејсажот, можат да придонесат кон затскривање на одредени чувствителни или неатрактивни локации, можат да служат како ветробрани и да имаат улога на звукозаштитни бариери. Доколку соодветно се revegetираат, овие места можат да претставуваат живеалишта на различни растителни и животински видови.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на планот ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значи отворање на нови работни места и зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеење.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената предвидена надвор од зоната на домување и индивидуалните стамбени објекти не се очекува да се предизвикаат влијанија врз здравјето на локалното население. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат доколку има изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина, елаборатите за заштита на животната средина или интегрираните еколошки дозволи што се законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината и пошироко во стимулирање на економските активности, зголемување на стапката на економскиот раст, зголемување на доходот по глава на жител, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура, подобрување на инфраструктурата и уреденост на просторот и зголемување на квалитетот на живеењето.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Во време на градежната фаза треба да се очекуваат, пред се:

- Повремено загадување на воздухот од местата на изведба на градежните активности, од градежните материјали кои ќе се користат и од видот на транспортот на градежните материјали;
- Целата градежна механизација за време на подготовката на теренот ќе има негативно влијание врз квалитетот на воздухот;
- Главен загадувач на воздухот за време на градежните активности ќе биде прашината предизвикана од копање, набивање на тлото, односно земјените работи.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности треба да се очекува зголемена бучава. Како извори на бучава ќе се јави градежната механизација.

Со оглед на природата на работењето на инсталацијата, во најголем дел влијанијата би потекнувале од градежната механизација.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание врз квалитетот на водите

Ако неправилно се управува со отпадните води може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште. Имплементацијата на планскиот документ има за цел долгорочно позитивно влијание врз квалитетот на површинските и подземните води и почвата од загадување.

Може да дојде до несакани истекувања од манипулативните простори, опремата, возилата за транспорт и др.

Влијанијата врз водите во оперативната и функционалната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија. Во оперативна фаза се очекува создавање на исцедок во депониското тело како филтрат од цврстиот отпад чија биоразградливост зависи од типот на депониран отпад и од карактеристиките на почвата. За спречување на неговото влијание врз животната средина треба да се постават инфраструктурни системи за одведување и третман на исцедокот.

Подетална анализа ќе се изврши во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина кои ќе резултира со веќе споменатите бенефити. Негативните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно управување со отпадните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства, ископувањата, евентуалната ерозија и сл.

Индиректно негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата се проценуваат како не многу значајни со оглед на предложените заштитни зелени зони.

За да не дојде до нарушување на квалитетот на почвата потребно е да се спроведе план за управување со отпад во кој ќе се предвидат мерки за управување со отпадот.

Поцелосна анализа од сите аспекти на евентуалните влијанија врз почвата ќе бидат предмет на посебни студии или елаборати согласно Законот.

Влијание врз пределот

Пределот се очекува да се наруши во време на активностите при изградба, но со ограничен временски период.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности, книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Согласно со податоците добиени од НУ Национален конзерваторски центар - Скопје, арх. бр. 08-17/1 од 10.01.2022 година, во рамките на планскиот опфат извршен е извештај за утврдување на користење на предходно изработени Заштитно Конзерваторски Основи за недвижно културно наследство од 2012 година. Со извештајот констатирано е дека на предметната локација не постојат културни добра и постапката може да продолжи.

При изработката на планска документација од пониско ниво да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Влијанијата главно се очекуваат при изградбата на инфраструктурата и објектите. Влијанијата врз флората и фауната се незначителни во зависност од обемот и времетраењето.

Поцелосна анализа од сите аспекти на влијанијата на биодиверзитетот ќе бидат предмет на посебни Студии или Елаборати согласно Законот.

Влијание врз материјалните добра

Локацијата која е предвидена за депонија претставува неизградено земјиште на кое не се евидентирани материјални добра. Разгледувано од економски аспект земјиштето е со ниска бонитетна класа и нема некоја особена намена.

Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци за очекување е генерирање на градежен и земјен отпад. Исто така,

евентуалното влијание врз почвата може да се предизвика од неправилното управување со отпадот.

Се препорачува сите овие активности да бидат опфатени со изработката на Студиите или Елаборатите согласно Законот.

Влијание од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти да се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаната со што се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита на пожар.

Деталната анализа на овие влијанија ќе биде со студиите или елаборатите согласно Законот и се обврска да се изготват во подоцнежните фази на реализација на инвестицијата.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот плански опфат, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

На подрачјето, емисијата на загадувачките материи во воздухот се должи на отпадните гасови од индустриското производство и сообраќајот.

Потребно е да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии. Да се уреди околниот простор со зеленило. При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоаккумулативен капацитет за загадувачки материи.

Да се предвиди соодветна инфраструктура и да се превземат мерки за минимизирање на непријатностите и опасностите што произлегуваат од:

- Емисии од миризби и прав;
- Материи разнесени со ветер;
- Бучава и сообраќај;
- Птици, штетници и инсекти;
- Пожари.

Конверторска троска претставува нус-производ од процесот на топење на рудата, но заради нејзиниот квалитет и компонентите кои ги содржи се смета како полупроизвод.

Троската што се отстранува од процес на шаржирање на рудата во конвертор, се излева во специјални челични контејнери т.н. каци, а потоа со крес возила ќе се носат на одлагалиште за троска.

Троска се формира и на дното од каците, како резултат на ладење на рудата. Најчесто парчињата конверторска троска се со големи димензии, заради што истите најпрвин се кршат, а потоа се носат на одлагалиште за троска.

При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.

Неопходно е спроведување на организирано управување со отпадот со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

Предлог мерките главно се фокусирани на идентификација на теми кои треба да се земат во предвид при подготовка на други документи кои следуваат по усвојувањето на планот (Студија за оценка на влијание на развојниот проект врз животната средина или Елаборат за заштита на животната средина или Дозвола за интегрирана контрола и заштита од загадување - ИСКЗ дозвола).

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се препорачуваат мерки за заштита.

Реализација на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на планот ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Кавадарци и пошироко.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Интегралната реализација на предложените мерки во сите фази на инвестициониот циклус е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Доследно спроведување на планските решенија за комунална инфраструктура, појаси со хортикултурно

уредување и организирано управување со отпадот ќе доведе до директна заштита на човековото здравје. Примената на сите мерки ќе овозможи елиминирање на евентуалните влијанија врз животната средина кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на човекот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз соцо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на соцо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планскиот простор ќе се зголеми економскиот раст и ќе се намали бројот на невработени во регионот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина, па за негов квалитет неопходно е сите загадувачи, односно сите објекти кои испуштаат штетни материи да користат уреди за пречистување.

При проектирање и реализација на планот потребно е да се применат современи техники кои го заштитуваат воздухот од загадување. Објектите од аспект на еколошка заштита не смеат да ја нарушат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци се предлагаат следните мерки:

- Користење на современи транспортни средства и механизација при вршење на градежните и оперативните работи, согласно стандардите на ЕУ;
- Подигање на зелени зони на ниско и високо зеленило околу граничната линија на планскиот опфат заради подобрување на визуелната средина;
- При планирањето и изградбата на објектите приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации заедно со примена на добра градежна пракса;
- Правилно управување со отпадот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот во опфатот, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини, односно да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на евентуалното аерозагадувањето.

Во делот на можните влијанија од создавање на непријатни мириси неопходно е подетална анализа на изворите и нивните карактеристики и

предвидување на соодветни мерки за нивно намалување, спречување и контрола.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот промени

Во доменот на заштитата на животната средина основна цел е преку соодветни плански поставки да се обезбедат услови за непречен развој со истовремено чување на квалитетот на средината за живот и работа.

За остварување на наведената цел, поставките и потребите од заштита на средината се вградуваат во сите домени на урбанистичкото планирање преку проверка и изготвување на современи стандарди и нормативи.

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Затоа не се препорачуваат мерки.

- Мерки за намалување од зголемена бучава

Прашањето за намалување на проблемите со бучавата треба да се решава со обезбедување на линеарно зеленило, односно дрвореди околу опфатот. Исто така, во планот да се предвиди заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади за додатно смалување на аерозагадувањето и бучавата.

При планирањето на објектите и инфраструктурата потребно да се предвидуваат технологии и техники кои ќе допринесуваат за редукција на загадувањето со бучава и доведување на истото во законски дозволените параметри. Редовна контрола на работата на опремата заедно со добрата работна пракса ќе биде во насока на намалување на бучавата.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

- Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат некои посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Ерозијата на подлогата е природен процес, кој што егзистира низ геосторијата и најголем осврт се дава на т.н. забрзана ерозија, каде што интензитетот на нормалната (геолошка) ерозија е неколку пати зголемен поради хуманите активности. Ерозијата на почвата е означена како најзначаен, најопасен и најраширен тип на деградација на почвата и е лимитирачки фактор за одржливо користење на земјиштето. Почвата може да биде еродирана поради дејство на ветер и вода. Овој извештај не е во

можност да даде детали за противерозивните и противпоројните мерки за содржината во опфатот. Деталниот обем на мерки и активности, нивната прецизна локација и површинска поставеност во просторот, ќе бидат дефинирани со основни-изведбени проекти, врз основа на детални геодетски, геотехнички и други теренски снимања и проспекции.

Намалувањето на влијанијата врз почвата најмногу зависат од правилното управување со отпадните води. За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- пред започнување на инвестицијата, инвеститорот да организира собирање на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;
- интегрирано управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- задолжително испитување на пречистените отпадни води пред испуштање во најблискиот реципиент со цел да се усогласат вредностите на концентрацијата на материите присутни во пречистената отпадна вода со граничните вредности на максимално дозволените концентрации на материите присутни во реципиентот дадени во Уредбата за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99), член 4.

Доследната примена на планските решенија од страна на инвеститорот ќе биде доволна гаранција за евентуалните влијанија (загадување и ерозија) да бидат сведени на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија на просторот кој е предмет на разработка на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

Доколку при изработка на планската документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;

- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Денешниот степен на развој на сите научни гранки на техниката и хемијата, апсолутно овозможува здрав и чист животен амбиент.

Со изработка на овој план просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се обрне на начинот, видот и обемот на изградбата. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување на доминантните карактеристики на постојната состојба;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изведбата;
- Оптимална изградба на инфраструктура;
- Правилан избор на соодветна локација.

Според Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21) и Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22 и 171/22) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

При изработка на планската документација површините за содржината треба да се бара исклучиво на површини од послаби бонитетни класи. Приоритет е заштитата на земјоделското земјиште и ограничување на трансформација на земјоделското земјиште во неземјоделско.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за влијанијата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20) културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Доколку при изведувањето на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива, односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Во случај на истекување на масло од механизацијата на околното земјиште, загадената почва да биде отстранета и соодветно дислоцирана, согласно законските прописи од областа на управувањето со отпадот.

- Намалување на создавање на отпад;
- Доследно спроведување на планираните активности за третман на тињата и нејзино доведување до квалитет за нејзино понатамошно искористување.

Постапување согласно подзаконските акти за депонии:

- Правилник за условите во поглед на техничките средства и опремата за вршење на дејноста отстранување на отпад, како и условите и начинот за обука и тренинг програма на вработените („Сл. Весник на РМ” бр. 108/09);
- Правилник за условите кои треба да ги исполнуваат депониите („Сл. Весник на РМ” бр. 78/09);
- Правилник за начинот и постапката за работа, следење, работа и контрола на депонијата за време на работењето, како и следење и контрола на депонијата во фазата на затворање и натамошна грижа за депонијата по затворањето, како и начинот и условите за грижа за депониите откако тие ќе престанат да работат („Сл. Весник на РМ” бр. 156/07);
- Правилник за формата и содржината на барањето за основање на депонија за неопасен и инертен отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 133/07).

Овие елементи ќе овозможат спречување на загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Мерки за намалување на влијанијата врз површинските и подземните води

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита. Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации се однесува на нивна монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во се према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

Секој субјект е должен во текот на своите активности да превзема мерки со кои ќе се спречи загадувањето на водите и да избегнува активности кои би предизвикале ризици и негативни ефекти врз животната средина.

- При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води;
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно прекривање со вегетација. Мерките за контрола на ерозивните

процеси за време на изградбата вклучуваат примена на оградувањата на нагибите;

- Соодветно управување со отпадот;
- Правилно складирање и чување на сировини за работа;
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

За прифаќање и одведување на атмосферските води изведена е атмосферска канализациона мрежа, а со цевки со дијаметар Ф200-600мм. Атмосферските води ќе бидат испуштени во Црна Река.

Поради карактерот на објектот, предвидена е и дренажна инсталација која што има улога да ги прифаќа продорните води од локацијата, каде што таквата вода се собира во прочистителна таложна станица. Станицата за прочистување ја обработува загадената вода и обезвредената вода на ниво на реципиентот Црна Река ја излива во нејзините води. Се предвидува дренажниот канал да се изведе со профил согласно прописите од Ф200-400мм, зависно од хидрауличките пресметски и степенот на филтрација на теренот.

Испуштањето на отпадните води мора да одговараат според Уредбата за класификација на водите и да го имаат регулирано водното право, односно да поседуваат дозвола за испуштање на отпадни води добиена од надлежниот орган МЖСПП.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изградба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во оперативната фаза.

- Мерки за заштитата и спасување

Системот за заштита и спасување се остварува преку:

- Набљудување, откривање, следење и проучување на можните опасности;
- Ублажување и спречување на настанување на можните опасности;
- Известување и предупредување за можните опасности и давање упатства за заштита, спасување и помош;
- Едукација и оспособување за заштита, спасување и помош;
- Организирање на силите за заштита и спасување и воспоставување и одржување на другите форми на подготвеност за заштита, спасување и помош;
- Самозаштита, самопомош и заемна помош;
- Мобилизација и активирање на силите и средствата за заштита и спасување;
- Одредување и изведување на заштитните мерки;
- Спасување и помош;

- Отстранување на последиците од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи, до обезбедување на основните услови за живот;
- Надзор на спроведувањето на заштитата и спасувањето;
- Давање на помош на подрачјата кои претрпеле штети од поголеми размери од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи, а кои искажале потреба за тоа и
- Примање помош од други држави.

Заради организирано спроведување на заштита и спасувањето, учесниците во системот за заштита и спасување, донесуваат План за заштита и спасување од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи. Планот се изработува врз основа на Процена на загрозеност од природни непогоди, епизоотии и епифитотии и други несреќи. Планот за заштита и спасување содржи превентивни и оперативни мерки, активности и постапки за заштита и спасување. Планот го донесува Советот на Општината.

- Мерки за заштита од пожар

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожар, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на градбите, се пропишани согласно Правилник за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ” бр. 32/11).

Организацијата и спроведувањето на заштитата и спасувањето од пожар, која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува со Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари („Сл. Весник на РМ” бр. 98/05) и Правилникот за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ” бр. 32/11).

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, планскиот опфат, во случај на пожар ќе го опслужува противпожарната единица од Кавадарци. Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гасење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот, рециклирање и негова повторна употреба;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на планот и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозени потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Во извештајот за Стратегиската оцена за животна средина се земени се детали од планот, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија за животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Краток преглед за причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци се однесува за плански опфат со површина од 10,4 ха.

При изработка на државната урбанистичка планска документација е применет методолошки пристап и постапка согласно:

- Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18),
- Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18).
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Согласно определбите на просторниот план на Р. Македонија, реализацијата на ДУПД за изградба на депонија за индустриски инертен и неопасен отпад, КО Шивец во општина Кавадарци ќе овозможи подобрување на функционалноста на производствените активности во локалната економија и согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија треба да биде поставена врз максимална примена на законската регулатива за заштита на животната средина и одржлив локален и национален економски развој.

Локацијата на просторот опфатен со Државната урбанистичка планска документација за некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци, се наоѓа во Општина Кавадарци, во индустриската зона на топилницата на Еуроникел Индустри. Новопредвидената депонија се планира да се лоцира на северозападната страна на постоечкото одлагалиште на топилницата.

Пристапот до парцелата е од западната страна од локален пат кој е поврзан со патниот патен правец Р1103 Неготино - Дреново. Селото Шивец е на оддалеченост на околу 300м од северозападната граница на депонијата,

додека селото Вазарци е на оддалеченост од околу 2800м од јужно западната граница на опфатот.

Границата на опфатот е дефинирана:

- На север границата започнува со северната граница на КП бр. 615/1, се движи кон североисток по северните граници на КП бр. 615/2, КП бр. 616, КП бр. 619, КП бр. 620, КП бр. 643, КП бр. 642/2, КП бр. 646, КП бр. 647/1, како и по северната граница на КП бр. 647/2 од каде скршнува кон југозапад движејќи се по нејзината источна граница. Оттука се движи по дел од северната граница на КП бр. 653 и повторно се качува кон север минувајќи низ западната и северната граница на КП бр. 650, како и низ северната граница на КП бр. 649 и КП бр. 667.
- На исток границата се движи по источната граница на КП бр. 667.
- На југ минува низ јужните граници на КП бр. 667, КП бр. 652 и КП бр. 653, од каде продолжува северно движејќи се низ дел од западната граница на КП бр. 653 и повторно продолжува по јужните граници на КП бр. 640, КП бр. 639, КП бр. 625, КП бр. 624, како и источната граница на КП бр. 614/1.
- На запад границата се движи по оската на локалниот патен правец кој води кон селото Шивец.

ДУПД за Некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад - троска), КО Шивец, Општина Кавадарци, како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој, со создавање услови за планирање на организирани простори, дефинирање на оптимални решенија за организирање на основните функции преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Предложени плански решенија за уредување на просторот се базираат врз основа на: Услови за планирање на просторот за изработка на државна урбанистичка планска документација за изградба на депонија за индустриски инертен и неопасен отпад, КО Шивец, Општина Кавадарци (тех. бр. Y02816 од март 2016 година).

Со самата иницијатива за изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација се врши делумно истражување како и се определуваат активностите и организацијата на просторот. По барање на Еуроникел Индустри ДОО, Министерството за животна средина и просторно планирање, има донесено Решение за услови за планирање на просторот, под број 15 - 2684/2, од 09.05.2016 година. Пред донесувањето на Решението за услови за планирање на просторот, изработени се Услови за планирање на просторот, од страна на Агенцијата за планирање на просторот, со тех. број Y02816, од март 2016 година.

Намената на површините во состав на просторните и урбанистички планови е основен дел на тие планови и не ретко се поистоветува со нив. Тоа поистоветување произлегува од фактот што крајна цел на секој урбанистички план е да се определи начинот на употребата на земјиштето што е предмет на планирање како и системот и начинот на изградба на тоа

земјиште. Просторот во опфатот за Депонија за неопасен отпад - троска) е наменет за: Е - Инфраструктура (ЕЗ - Некомпатибилна инфраструктура).

Почитувањето на постојната состојба и насоките за планиран развој во државна урбанистичка планска документација е дефиниран со параметрите од условите за планирање на просторот. Поради формирање на нови градежни парцели во однос на опфатот, имајќи во предвид дека се работи за неизградено земјиште кое до овој момент нема променета имотна структура, има потреба за сопствени парцели и реализација на посебни функционални целини. Тоа е една од главните причини поради која се пристапи кон изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација. Неопходно е воспоставување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на норми и стандарди за градба.

Со изработка на оваа Државна урбанистичка планска документација треба да се овозможат услови за ваков вид инфраструктурна градба, кој ќе овозможи позитивни ефекти со својата функција врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти.

Максимално да се почитуваат условите за заштита на животната средина, при тоа од особена важност е респектирањето на природниот високовреден простор.

Во фаза на изработка на државната урбанистичка планска документација, анализирана е целокупната состојба на објектите од сообраќајната и комуналната инфраструктура во поблиската и подалечната околина на проектниот опфат. Пристапот на предметниот проектен опфат е од локален пат кој го тангира опфатот од западната страна.

По барање на податоци до ЈПК Комуналец - Кавадарци, добиени се информации дека во предметната локација, како и во нејзина близина минуваат инфраструктурни водови. Потврда за ова е и дописот од ЈПК Комуналец - Кавадарци со арх. бр. 09-1352 од 21.07.2021 година.

По барање на податоци до ЈПК Комуналец - Кавадарци, добиени се информации дека во предметната локација, како и во нејзина близина нема постоечки фекално канализациони инсталации. Потврда за ова е и дописот од ЈПК Комуналец - Кавадарци со арх. бр. 09-1352 од 21.07.2021 година.

По барање на податоци до Електродистрибуција ДООЕЛ - Скопје, добиени се информации дека во предметната локација не постојат електроенергетски обекти и инфраструктура. Потврда за ова е и дописот од Електродистрибуција ДООЕЛ - Скопје со арх. бр. 10-55/7-309 од 01.07.2021 година.

По барање на податоци до Македонски Телеком АД - Скопје, добиени се информации дека во предметната локација не постојат телекомуникациски инсталации. Потврда за ова е и дописот од Македонски Телеком АД - Скопје со арх. бр. 36632 од 05.07.2021 година.

Управата за заштита на културното наследство, орган во состав на Министерството за култура, констатира дека во рамките на планскиот опфат се наоѓаат археолошки локалитети: Грамади II - римскодоцноантички период, античка населба и Пашини Грамади - населба и некропола од

доцноантичкиот период, поради тоа упатуваат до НУ Национален конзерваторски центар - Скопје, како надлежна установа да изврши увид во границите на опфатот на предметниот план и да се произнесе со стручно мислење. Потврда за ова е известувањето од Управата за заштита на културното наследство бр. 17-2532/2 од 09.12.2021 година.

Согласно со податоците добиени од НУ Национален конзерваторски центар - Скопје, арх. бр. 08-17/1 од 10.01.2022 година, во рамките на планскиот опфат извршен е извештај за утврдување на користење на предходно изработени Заштитно Конзерваторски Основи за недвижно културно наследство од 2012 година. Со извештајот констатирано е дека на предметната локација не постојат културни добра и постапката може да продолжи.

Нум. град. парц. во опфат	Површ. на град. парцела m ²	Површина за градба m ²	Бруто развиена површина m ²	Процент на изград. (%)	Коеф. на искорист.	Основна класа на намена	Компат. класи на намена	Катност	Максимална висина на градба (m)
1.0	68523,54	/	/	/	/	E3 (Д)	/	/	/
1.01	271,94	150	150	55	0,6	E2 (ПС)	/	П	4,0m

ВКУПНО	68795,48	150
---------------	-----------------	------------

E.1 – Комунална инфраструктура – 8019,4m²

E.1 - Сообраќајна инфраструктура – 1162,3m²

Д2 – Заштитно зеленило – 26461,3m²

Вкупно плански опфат – 104438,43m²

Сообраќајно-техничките елементи во решението се изработени во зависност од потребите за реализација на депонија за неопасен отпад - троска. Пристап до градежната парцела е овозможен од постоен локален пат од западна страна.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани водоводни инсталации.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани канализациони инсталации.

За прифаќање и одведување на атмосферските води изведена е атмосферска канализациона мрежа, а со цевки со дијаметар Ф200-600мм. Атмосферските води ќе бидат испуштени во Црна Река.

Поради карактерот на објектот, предвидена е и дренажна инсталација која што има улога да ги прифаќа продорните води од локацијата, каде што таквата вода се собира во прочистителна таложна станица. Станицата за прочистување ја обработува загадената вода и обезвредената вода на ниво на реципиентот Црна Река ја излива во нејзините води. Се предвидува дренажниот канал да се изведе со профил согласно прописите од Ф200-400

мм, зависно од хидрауличките пресметски и степенот на филтрација на теренот.

Поради тоа што во рамките на планскиот опфат на државната урбанистичка планска документација се предвидува депонија за неопасен отпад - троска, односно нема постојани вработени, поради тоа нема потреба од планирани електроенергетски инсталации.

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот плански опфат, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработката на ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконските акти донесени врз нивна основа.

На подрачјето, емисијата на загадувачките материи во воздухот се должи на отпадните гасови од индустриското производство и сообраќајот.

Потребно е да се следи и контролира присуството на загадувачки материи во воздухот со цел да се одржи квалитетот на воздухот во граници на дозволените нивоа на емисии. Да се уреди околниот простор со зеленило. При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоакумулативен капацитет за загадувачки материи.

Да се предвиди соодветна инфраструктура и да се превземат мерки за минимизирање на непријатностите и опасностите што произлегуваат од:

- Емисии од миризби и прав;
- Материи разнесени со ветер;
- Бучава и сообраќај;
- Птици, штетници и инсекти;
- Пожари.

Конверторска троска претставува нус-производ од процесот на топење на рудата, но заради нејзиниот квалитет и компонентите кои ги содржи се смета како полупроизвод.

Троската што се отстранува од процес на шаржирање на рудата во конвертор, се излева во специјални челични контејнери т.н. каци, а потоа со крес возила ќе се носат на одлагалиште за троска.

Троска се формира и на дното од каците, како резултат на ладење на рудата. Најчесто парчињата конверторска троска се со големи димензии, заради што истите најпрвин се кршат, а потоа се носат на одлагалиште за троска.

При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности.

Неопходно е спроведување на организирано управување со отпадот со цел да се минимизира негативното влијание врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

Предлог мерките главно се фокусирани на идентификација на теми кои треба да се земат во предвид при подготовка на други документи кои следуваат по усвојувањето на планот (Студија за оценка на влијание на развојниот проект врз животната средина или Елаборат за заштита на животната средина или Дозвола за интегрирана контрола и заштита од загадување - ИСКЗ дозвола).

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18)) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
4. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
6. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
7. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18 и 32/20);
8. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
9. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
10. Закон за водите („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
11. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
12. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15, 39/16, 63/16 и 31/20) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21);
15. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);
16. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);

17. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);
18. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19);
19. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18);
20. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 и 27/18).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ имплементирани во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулацијата (ЕС) 1882/2003
3. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
4. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулацијата (ЕС) 1882/2003
5. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е бидејќи отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
6. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулацијата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
7. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
8. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС).

Додаток

Врз основа на член 65, став (6) од Законот за животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 111/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и Сл. Весник на РСМ бр. 89/22, Министерство за транспорт и врски, на ден _____ година, донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура – ЕЗ (Депонија за неопасен отпад – троска), КО Шивец, општина Кавадарци потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.
2. Како органи засегнати од имплементација на планскиот документ Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура – ЕЗ (Депонија за неопасен отпад – троска), КО Шивец, општина Кавадарци се определуваат следните: општина Кавадарци, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за транспорт и врски, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерство за здравство и др.
3. За планскиот документ Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура – ЕЗ (Депонија за неопасен отпад – троска), КО Шивец, општина Кавадарци, за чија изработка е одговорно Дизајн Центар Инженеринг од Кавадарци, а го донесува Министерство за транспорт и врски, донесувањето на планскиот документ Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура – ЕЗ (Депонија за неопасен отпад – троска), КО Шивец, општина Кавадарци ќе има влијание врз животната средина.
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: влијание врз подземните и површинските води, влијание врз почвата, влијание по однос на создавање на отпад, влијание врз амбиентниот воздух, влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна), влијание врз демографијата, влијание врз стопански развој, влијание здравјето на луѓето, социјални и финансиски влијанија и влијание од несреќи и хаварии.
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Министерство за транспорт и врски на следната веб адреса/и: www.mtc.gov.mk
6. Против оваа одлука јавноста има право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос од втор степен во рок од 15 дена од денот на објавување на одлуката на веб страната.

Бр. 21-6653 / 1
Датум: 06.12 2022
Место: Скопје

Министер
Благој Бочварски

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски број УП1-15-2424/2022

Дата: 10 -01- 2023

ДО: Министерство за транспорт и врски
Ул. Црвена Скопска Општина бр. 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 21-6653/3 од 06.12.2022 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1-15-2424/2022 од 15.12.2022 година поврзано со постапката за носење на планската документација Државна урбанистичка планска документација за Некомпатибилна инфраструктура - ЕЗ (Депонија за неопасен отпад – троска), КО Шивец, – Општина Кавадарци, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларот задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДИТЕЛ НА СЕКТОР
Nebi Rexhepi

Изработил: Бајрам Цамия

Одобрил: Милева Тагасовска

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- ДУПД за некомпатибилна инфраструктура-ЕЗ (депонија за неопасен отпад-троска), КО Шивец, општина Квадарци;
- Услови за планирање на просторот;
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/ЕС);
- Домашни и меѓународни документи, планови, програми и стратегии;
- Достапни искуства и практики.